

Р Е Ш Е Н И Е**№ 369 19.10.2021г. град Стара Загора****В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А**

Старозагорският административен съд, в публично съдебно заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ДИНКОВА**ЧЛЕНОВЕ:** ИРЕНА ЯНКОВА

РАЙНА ТОДОРОВА

при секретар Пенка Маринова

и с участието

на прокурор

като разглежда

докладваното от съдия Р. ТОДОРОВА административно дело № 614 по описа за 2021г., за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.73 от Изборния кодекс /ИК/ във вр. с чл.98, ал.2 от АПК.

Образувано е по жалба на Коалиция „Демократична България – Обединение“, представлявана от А.П.А.и Х.Л.И., подадена чрез пълномощника адв. Н.Й., срещу Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на Районна избирателна комисия /РИК/ – Стара Загора, потвърдено с Решение № 742-НС от 14.10.2021г. на Централната избирателна комисия /ЦИК/. С оспореното Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на РИК – Стара Загора, на основание чл. 70, ал.4 във вр. с чл.258, ал.2 от Изборния кодекс и Решение № 579-НС от 23.09.2021г. на ЦИК, е отказано регистрирането на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район – Старозагорски за изборите за народни представители на 14.11.2021г.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на РИК – Стара Загора, по съображения за постановяването му при допуснати нарушения на административно-производствените правила, в противоречие и при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Жалбоподателят оспорва като невярна описаната в обстоятелствената част на решението фактическа обстановка от гл.т на момента, в който на РИК – Стара Загора е бил представен техническия носител /флаш памет/ с електронни документи по см. на чл.3, ал.1 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги /ЗЕДЕУУ/. Поддържа, че по несъмнен начин се явява установено и доказано /вкл. от Протокола от проведеното на 12.10.2021г. заседание на РИК – Стара Загора/, че техническият носител със съставените електронни документи /предложение и пълномощно/, заедно с останалите документи, са били представени в РИК в 16.15ч на 12.10.2021г. т.е в определения срок за регистриране на кандидатска листа за народни представители. Обосновава, че в нарушение и при неправилно тълкуване и прилагане на действащата правна регламентация - Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.), изборната администрация оспорва възможността за представяне на електронни документи, подписани с квалифициран електронен подпис, по съображения основани на липсата на изрично предвидена в Изборния кодекс възможност за това в производството по регистрацията на кандидатските листи. Твърди и допуснати нарушения на административно-производствените правила от страна на членове на РИК – Стара Загора, вкл. във връзка удостоверяването на сочените като дадени устни указания за отстраняване на несъответствия и връщането на съдържащия електронни документи технически носител, в нарушение на чл.42 от ЗЕДЕУУ. По подробно изложени в жалбата съображения, вкл. за несъответствие на оспорения акт с целта на закона и с основни правни принципи, е направено искане Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на Районна изборителна комисия – Стара Загора да бъде отменено, като незаконосъобразно, а преписката върната на РИК за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Ответникът по жалбата – Районна изборителна комисия – Стара Загора, представлявана от Председателя З.Й., в съдебно заседание и в представеното писмено становище, оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Излага подробни съображения, че обжалваното решение на РИК – Стара Загора е прието в съответствие и при правилно приложение на материалния закон и при липса на допуснати нарушения на административно-производствените правила. Поддържа, че от една страна РИК не е овластена по силата на действащата нормативна уредба да получава електронни изявления, а от друга страна ИК е предвидил предложението по чл.255, ал.1, т.1 от ИК да бъде представено в точно определена форма и да се съхранява в регистър на хартиен носител, което по аргумент от чл.1, ал.2, т.1 и т.2 във вр. с § 1 от ДР на ЗЕДЕУУ и регламентацията по чл.2, т.3 от [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г., изключва приложението на ЗЕДЕУУ в производството по чл.253 и сл. от ИК за регистрацията на кандидатските листи.

Въз основа на съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното от фактическа страна:

Съгласно представеното и прието като доказателство по делото извлечение от Регистър на кандидатските листи за участие в изборите за народни представители на 14 ноември 2021г. (Приложение № 82-НС от изборните книжа), на 12.10.2021г., в 16.15ч., с вх. № 27/ 12.10.2021г., в РИК – Стара Загора е постъпило предложение по чл.255, ал.1 от ИК (Приложение № 73-НС) от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“, за регистрация на листа с кандидати за народни представители от Коалиция „Демократична България – Обединение“, за двадесети и седми изборен район – Старозагорски, за изборите за народни представители на 14 ноември 2021г., с приносители А.В.С. и М.В.О.. От Протокола от проведеното на 12.10.2021г. заседание на РИК – Стара Загора и от отразените в него разисквания и изложеното от Председателя на РИК във връзка с регистрацията на кандидатската листа за народни представители на Коалиция „Демократична България – Обединение“, се установява, че както Предложението по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение № 73-НС), така и пълномощното по чл.255, ал.1, т.6 от ИК от представляващите коалицията, съгласно което А.С.има право да подаде в РИК–27 кандидатска листа и да получава документи във връзка с това, са съставени като електронни документи, подписани от представляващите Коалиция „Демократична България – Обединение“ - А.П.А.и Х.Л.И. с квалифицирани електронни подписи, като електронните документи, съдържащи електронните изявления, са записани на представен технически носител – флаш памет, в pdf формат. Отделно от това електронните документи са били представени и като възпроизведени на хартиен носител преписи. Към предложението са приложени и 19 броя заявление-декларация (Приложение № 78-НС) по чл. 255, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 3, ал. 3 от ИК, подписани от предложените кандидати за народни представители. От обективизираното в Протокола от проведеното на 12.10.2021г. заседание на РИК – Стара Загора следва да се приеме, че от страна на РИК – Стара Загора е била извършена проверка на съдържанието на технически носител – флаш памет и на съдържанието на електронните документи, като е констатирано, че електронните подписи са на представляващите коалицията лица, а след проверката флаш паметта е върната на един от приносителите. Съгласно вписаната от член на РИК – Стара Загора в Регистъра на кандидатските листи за участие в изборите за народни представители на 14 ноември 2021г. към вх. № 27/12.10.2021г. забележка, на приносителя А. С. са дадени указания да завери „хартиените носители на електронните документи“, като г-н С. е отказал да изпълни дадените му указания, тъй като според него заверка не е необходима, след което са дадени последващи указания електронните документи да бъдат представени на РИК по електронна поща. В 17,36 часа на 12.10.2021г., на електронната поща на РИК – Стара Загора постъпва имейл с подател Н.Й. (ел. поща), съдържащ прикачен файл с наименование „27_PoA_Registracia_Kandidati.pdf“. В 17,38 часа от същия имейл и подател е получен втори файл с наименование „27_Предложение_РИК.pdf“, за който имейл РИК е установила, че не е сред официално декларираните електронни адреси за кореспонденция на Коалиция „Демократична България – Обединение“. В 18.02 часа, по време на заседанието на РИК, от М.О.е предадена флаш памет.

С оспореното в настоящото съдебно производство Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на РИК – Стара Загора, на основание чл. 70, ал.4 във вр. с чл.258, ал.2 от Изборния кодекс и Решение № 579-НС от 23.09.2021г. на ЦИК, е отказано регистрирането на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район – Старозагорски за изборите за народни представители на 14.11.2021г. От фактическа страна обжалваният административен акт се основава на обстоятелството, че при приемането на подаденото от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“ предложение за регистрация на листа с кандидати за народни представители от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район - Старозагорски за изборите за народни представители на 14 ноември 2021г.

(Приложение №73-НС), с приносители А.В.С. и М.В.О., членове на РИК са установили, че предложението за регистрация на кандидатската листа и пълномощното, с което приносителят на документите е упълномощен за това, не са подписани, а върху тях е поставена сигнатура, визуализираща електронно подписване на представените книжа. На основание чл.258, ал.2 от ИК устно са дадени указания за незабавно представяне на необходимите документи, подписани собственоръчно от представляващите коалицията, както и представените книжа /предложение и пълномощно/ да бъдат изпратени на електронната поща на РИК до 17,00 часа на 12.10.2021г. /законово регламентирания срок за регистриране на кандидатски листи/. А.С.е бил поканен да завери представените книжа, като верни с оригиналите им, като лицето отказало по съображения, че според него заверка не е необходима. В 17,36 часа на електронната поща на РИК – Стара Загора е постъпил имейл с подател Н.Й. / niordanovas@gmail.com/ с прикачен файл с наименование 27_PoA_Registracia_Kandidati.pdf и в 17,38 часа от същия имейл, от същия подател – 27_Предложение_РИК.pdf. Прието е, че съгласно публичния електронен регистър на партиите и коалициите, регистрирани за участие в изборите за народни представители на 14.11.2021г. на ЦИК, посоченият имейл не е сред официално декларираните електронни адреси за кореспонденция на Коалиция „Демократична България – Обединение“, като по време на заседание на РИК, в 18,02 часа, от М.В.О. е предоставена една флеш памет. Въз основа на представените документи и проведените разисквания е направен извод, че не са спазени изискванията на чл.255, ал.1, т.1 от Изборния кодекс и на Решение № 579-НС от 23.09.2021г. на ЦИК относно регистрация на кандидатите за народни представители за изборите на 14.11.2021г. – липсват валидно подписани предложение (Приложение №73-НС) и пълномощно на приносителите от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“.

В проведеното поименно гласуване са участвали 16 членове на РИК, от които 13 са гласували „за“, а трима – „против“.

С подадена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ жалба, Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на РИК в Двадесет и седми изборен район – Старозагорски, е оспорено пред Централната избирателна комисия. С Решение № 742-НС от 14.10.2021г. на ЦИК, е отхвърлена като неоснователна подадената от Коалиция „Демократична България – Обединение“ жалба и е потвърдено Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на РИК 27 – Стара Загора, с което е отказана регистрация на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за Двадесети и седми изборен район – Старозагорски, за изборите за народни представители на 14 ноември 2021г. За да постанови този резултат ЦИК е приела, че решението на РИК – Стара Загора е правилно, мотивирано и законосъобразно, тъй като се основава на обоснована преценка на събраните доказателства; издадено е в съответствие с приложимите за казуса материалноправни разпоредби и е постановено при спазване на процесуалните правила, като описаната в решението фактическа обстановка се потвърждава от представените официални свидетелстващи документи – Протокол № 6 от заседание на РИК 27 от 12.10.2021 г., извлечение от регистър (Приложение № 82-НС от изборните книжа), както и от останалите представени по преписката документи. Във връзка с изложените в жалбата възражения е прието, че разпоредбите на Закона за електронния документ и Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета, са неотнорми към производството по регистрация на кандидатска листа за участие в избори по изборното законодателство, тъй като в специалния закон – Изборния кодекс, изрично се уреждат случаите, в които е налице възможност за ползване на електронен подпис.

По делото са представени и приети като доказателства документите, съдържащи се в преписката по приемането на обжалваното решение на РИК и потвърждаващото го решение на ЦИК.

Оспорването, като направено от легитимирано лице с правен интерес, в законово установения преклузивен срок и против решение на РИК, подлежащо на съдебно обжалване и контрол за законосъобразност съгласно чл.73, ал.1 от ИК във вр. с чл.98, ал.2 от АПК, е процесуално допустимо.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с направените в жалбата оплаквания, доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспореното решение на РИК – Стара Загора, намира, че разгледана по същество жалбата се явява основателна.

Обжалваното Решение № 51-НС от 12.10.2021г. е прието от материално и териториално компетентен орган - Районна избирателна комисия – Избирателен район 27 - Стара Загора, при спазване на изискванията по чл. 70, ал.3, ал.4 и ал.7 за кворум, мнозинство и поименно гласуване. Решението е обективизирано в изискуемата писмена форма, при посочване както на правното основание за упражненото правомощие, така и обуславящите фактическите констатации за възприетото наличие на основание да бъде отказана, в хипотезата на чл.258, ал.2 от Изборния кодекс, регистрация на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район – Старозагорски за изборите на народни представители на 14.11.2021г.

Съдебният контрол за материална законосъобразност на оспорения акт обхваща преценката дали са установени от компетентния орган релевантни юридически факти /изложени като мотиви в акта/ и доколко същите се субсумират в нормата, възприета като правно основание за упражненото правомощие, съответно - следват ли се разпоредените с акта правни последици. В случая съдът приема, че оспореното решение е прието в противоречие и при неправилно приложение на материалния закон, като съображенията за това са следните:

Регистрирането на кандидатски листи за избор на народни представители е регламентирано в част втора, глава петнадесета, раздел пети, чл.253 и сл. от Изборния кодекс. Съгласно разпоредбата на чл.255, ал.1 от ИК, регистрирането на кандидатските листи се извършва от районните избирателни комисии след представяне на: т.1 Предложение от партията или коалицията с имената, единния граждански номер и постоянния адрес на кандидатите; предложението се подписва от лицата, представляващи партията или коалицията, или от изрично упълномощени от тях лица; т.2 Предложение от инициативния комитет с имената, единния граждански номер и постоянния адрес на кандидата; предложението се подписва от лицето, представляващо инициативния комитет; т.3 Заявление-декларация по образец от всеки един от кандидатите, че е съгласен да бъде регистриран от предложилата го партия, коалиция или инициативен комитет и че отговаря на условията по [чл. 65, ал. 1 от Конституцията](#) и по [чл. 254, ал. 1](#) или 4 и т.6 Пълномощно на лицата, упълномощени да

представяват партията или коалицията пред районната изборителна комисия, в случаите, когато документите се подават от упълномощени лица. Съответно в чл.258, ал.1 от ИК е регламентирано, че Районната изборителна комисия извършва проверка дали са изпълнени изискванията на този раздел и взема решение за регистрацията на кандидатските листи. При установяване на непълноти или несъответствия районната изборителна комисия дава незабавно указания и срок за отстраняването им, като в случай, че непълнотите или несъответствията не бъдат отстранени в определения срок, районната изборителна комисия отказва регистрация /чл.258, ал.2 от ИК/.

В случая оспореният отказ за регистрация на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район – Старозагорски за изборите за народни представители на 14.11.2021г., е при прилагане именно на хипотезата на чл.258, ал.2 от ИК. За да е налице възприетото от РИК – Стара Загора нормативно регламентирано материалноправно основание по чл.258, ал.2 от ИК за отказа на регистрация на кандидатска листа, е необходимо да бъде установено и доказано, че: 1. Има непълнота или несъответствие в представеното предложение по чл.255, ал.1, т. 1 от ИК или в изискуемите се документи по чл.255, ал.1, т.2, т.3 или т.6 от ИК; 2. Дадени от РИК указания и срок за отстраняване на констатираните непълноти, респ. несъответствия и 3. Непълнотите, респ. несъответствията, не са били отстранени в определения срок.

Видно от мотивите на обжалваното решение, наличието на материалноправното основание по чл.258, ал.2 от ИК и постановения отказ за регистрация на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“, са обосновани с констатацията за несъответствие на представеното предложение по чл.255, ал.1, т. 1 от ИК и на пълномощното по чл.255, ал.1, т.6 от ИК със законово регламентираните формални изисквания. Прието е, „че предложението за регистрация на кандидатската листа и пълномощното, с което приносителят на документите е упълномощен за това, не са подписани, а върху тях е поставена сигнатура, визуализираща електронно подписване на представените книжа“ и съотв. че „липсват валидно подписани предложение (Приложение №73-НС) и пълномощно на приносителя от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“.

Както беше посочено, от Протокола от проведеното на 12.10.2021г. заседание на РИК – Стара Загора и отразените в него разисквания във връзка с регистрацията на кандидатската листа за народни представители на Коалиция „Демократична България – Обединение“, вкл. от изложението на Председателя на РИК, се установява, че както Предложението по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение № 73-НС), така и пълномощното от представляващите коалицията, съгласно което А.С.има право да подаде в РИК –27 кандидатска листа и да получава документи във връзка с това, са били съставени като електронни документи, съдържащи електронни изявления, подписани от представляващите Коалиция „Демократична България – Обединение“ - А.П.А.и Х.Л.И. с квалифицирани електронни подписи, като електронните документи, съдържащи електронни изявления, са представени на технически носител – флаш памет, в pdf формат. Посочените факти, в проведеното съдебно заседание, с определение на съда са обявени за безспорни. С удостоверените в Протокола от проведеното на 12.10.2021г. заседание на РИК – Стара Загора като извършени действия от страна на членове на РИК по отваряне на цифровите файлове, съдържащи подписани електронни документи и тяхното валидиране чрез направената проверка на електронните подписи, следва да се счита за потвърдено получаването от РИК – Стара Загора на електронните изявления, съдържащи се съставените електронни документи, подписани с КЕП и представени в РИК чрез техническо средство /флаш памет/. В този смисъл и доколкото от доказателствата по делото еднозначно

се установява, че към момента на представянето от Коалиция „Демократична България – Обединение“, на документите по чл.255, ал.1 от ИК /с рег. № 27 от 12.10.2021г., 16.15ч/, е била приложена и флаш памет, съдържаща електронна таблица с имената на кандидатите във формат Excel и съставени във формата на електронни документи предложение по чл.255, ал.1 от ИК /Приложение № 73-НС/ и пълномощното на приносителя, е ирелевантно какви електронни документи са изпратени по електронна поща и съотв. постъпили в РИК след 17.00 часа на 12.10.2021г. т.е след изтичането на срока за подаване на документите за регистрация на кандидатските листи. След като Предложението по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение № 73-НС) и пълномощното по чл.255, ал.1, т.6 от ИК, са били представени в РИК – Стара Загора като подписани с КЕП електронни документи, записани на технически носител и при условие, че е извършена верификация на електронните документи и проверка на валидността на електронните подписи, фактическата констатация на РИК, „че предложението за регистрация и пълномощното, не са подписани, а върху тях е поставена сигнатура, визуализираща електронно подписване на представените книжа“, е абсолютно необоснована и несъответна на събраните по делото доказателства. Тази констатация би била относима към възпроизведените на хартиен носител електронни документи, но не и към самите представени на технически носител електронни документи. Проверката дали са подписани съдържащите се в електронните документи електронни изявления, с какъв подпис, от кое лице и на коя дата, се извършва чрез верификацията и валидирането на електронните документи, като от изявлението на Председателя на РИК – Стара Загора се установява, че такава проверка е била извършена по отношение на представените на технически носител електронни документи – отварянето на файла чрез софтуер за визуализация на електронните документи в pdf формат представлява прочитане /узнаване на съдържанието на електронните документи/ при валидиране авторството на документите.

След като е установено по несъмнен начин, че Предложението по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение № 73-НС) и пълномощното по чл.255, ал.1, т.6 от ИК, са били представени и съотв. получени в РИК – Стара Загора като електронни документи на технически носител, спорният по делото въпрос се свежда до това, спазени ли са изискванията на чл.255, ал.1 от Изборния кодекс за писмена форма и валидно подписване на изискуемите се документи.

Според РИК – Стара Загора представените на технически носител електронни документи не изпълняват формалните изисквания на чл.255, ал.1 от ИК, поради което и РИК приема, че липсват валидно подписани предложение (Приложение №73-НС) и пълномощно на приносителите от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“. В потвърждаващото оспорения акт Решение № 742-НС от 14.10.2021г. на ЦИК, направеният от РИК – Стара Загора извод е приет за правилен вкл. по съображения, че „разпоредбите на Закона за електронния документ и Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета, са неотнормисими към производството по регистрация на кандидатска листа за участие в избори по изборното законодателство“, тъй като в специалния закон – Изборния кодекс, изрично се уреждат случаите, в които е налице възможност за ползване на електронен подпис.

На първо място следва да се отбележи, че от приложното поле на ЗЕДЕУУ, уреждащ електронния документ и електронните удостоверителни услуги, са изключени единствено сделките, за които законът изисква квалифицирана писмена форма и случаите, когато държането на документа или на екземпляр от него има правно значение /чл.1, ал.2, т.1 и т.2 от ЗЕДЕУУ/. Съгласно § 1, т.1 от ЗЕДЕУУ, по смисъла на закона „квалифицирана писмена форма" е форма за действителност или доказване на изявлението, при която законът предвижда допълнителни изисквания към писмената форма, като нотариална заверка на подписа, нотариален акт, саморъчно изписване на изявлението, участие на свидетели или длъжностни

лица при извършване на изявлението и др. От нормативната регламентация по чл.255 от ИК еднозначно се установява, че липсва законово установено изискване за квалифицирана писмена форма на някои от посочените в чл.255, ал. 1 от ИК документи, като условие за действителност или за доказване на изявенията /волеизявенията/. Нещо повече – в чл.19, ал.3 от ИК е закрепено принципното положение, че не се изисква нотариална заверка на документите и книжата по кодекса. Противно на твърдяното от Председателя на РИК – Стара Загора, с утвърждаването от Централната изборителна комисия на образците на изборните книжа, не може да се приеме, че по отношение на Предложението по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение № 73-НС), е въведена „квалифицирана писмена форма“ по см. на §1, т.1 от ДР на ЗЕДЕУУ, тъй като изискването предложението да бъде представено по одобрения от ЦИК образец на изборните книжа, е относимо единствено към съдържанието на документа, без да се въвеждат допълнителни изисквания към писмената форма на документа. Несъмнено предложението за регистрация на кандидатската листа и приложенията към него, изискуеми съгласно чл.255, ал.1 от ИК, не могат да се квалифицират като документи, чието държане има правно значение /за признаване, упражняване или погасяване на права и задължения/, за да е относимо ограничението по чл.1, ал.2, т.2 от ЗЕДЕУУ, като очевидно наличието на хипотезата на чл.1, ал.2, т.2 от ЗЕДЕУУ не може да бъде обосновано с предвидения начин на съхраняване и предаване на изборните книжа и материали. В този смисъл приложението на ЗЕДЕУУ не се явява изключено по силата на чл.1, ал.2 от същия закон. За да се приеме неприложимост на разпоредбите на ЗЕДЕУУ в производството по регистрация на кандидатска листа за участие в избори по изборното законодателство, е необходимо в специалния закон /Изборния кодекс/, с изрична законова разпоредба да бъдат регламентирани случаите на неприложимост. Не води до друг извод сочената от Председателя на РИК – Стара Загора разпоредба на чл.2, т.3 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета, даваща възможност държавата-членка чрез националното си законодателство да предвиди като условие за действителност определена форма на волеизявлението. Тъкмо обратното – посочената разпоредба е още едно потвърждение, че изключването на приложението на ЗЕДЕУУ и съотв. на Регламент (ЕС) № 910/2014, е допустимо единствено при нормативно въведено изискване за квалифицираната писмена форма или изричното нормативно изключване на възможността определени изявления /волеизявения/ да бъдат обективирани в електронна форма като електронни изявления, съдържащи се в съставени електронни документи. Абсолютно недопустимо е по съображения, че в Изборния кодекс изрично се уреждат случаите, в които е налице възможност за ползване на електронен подпис, по аргумент за противното да се приеме, че във всички останали случаи документи в електронна форма /електронни документи, съдържащи електронни изявления/, не могат да се ползват. Следва да се отбележи, че съдържащата се в ИК нормативна регламентация не дава основание да се счита, че с предвидената в отделни разпоредби възможност за подписване с квалифициран електронен подпис, законът изрично и изчерпателно определя случаите, в които е допустимо представянето на подписани с КЕП електронни документи. Доколкото в ИК липсва законово въведено ограничение за представяне на документи в електронна форма за случаите, в които се изисква представяне на документи в обикновена писмена форма, следва извода, че валидността на съдържащите се електронни изявления в представените на технически носител в РИК – Стара Загора електронни документи и респ. за съответствието на електронните документи с формалните изисквания по чл.255, ал.1 от ИК, следва да се извършва в контекста на ЗЕДЕУУ и Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета.

Що се отнася до приложението на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на [Директива 1999/93/ЕО](#) (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.), следва да се отбележи, че съгласно чл.288, ал.2 от Договора за

функциониране на Европейския съюз, регламентът, като акт с общо приложение и задължителен в своята цялост, се прилага пряко във всички държави-членки. С въведените принципи за установяване на обща правна рамка за ползване на електронни документи и удостоверителни услуги в Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г. и широкия задължителен обхват на приложното му поле, не може да се приеме, че са налице установените в Регламента изключения за признаване действителността и възникване на правни задължения при ползване на електронни документи и удостоверителни услуги. Категорично по отношение на процесния случай не е приложимо съображение 21 от Регламента, като не се установява и наличието на хипотезата по съображение 23, доколкото несъмнено се установява, че РИК – Стара Загора е разполагала с техническата възможност да прочете представените електронни документи и да провери валидността на електронните подписи, с които те са били подписани. Отделно от това Държавната агенция за електронно управление предоставя удостоверителна услуга по Регламент (ЕС) № 910/2014 за квалифицирано валидиране на електронни подписи и документи.

Съгласно чл.3, ал.1 от ЗЕДЕУУ, електронен документ е електронен документ по смисъла на чл. 3, т. 35 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на [Директива 1999/93/ЕО](#) (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.). По дефиницията, дадена в [чл. 3, т. 35 Регламент \(ЕС\) 910/2014](#), електронен документ е всяко съдържание, съхранявано в електронна форма, по-специално текстови или звуков, визуален или аудио-визуален запис. В чл.3, ал.2 от ЗЕДЕУУ е регламентирано, че писмената форма се смята за спазена, ако е съставен електронен документ, съдържащ електронно изявление. Нормата на чл.3, ал.2 от ЗЕДЕУУ по своята същност представлява правна фикция, че когато действащ нормативен акт поставя като изискване за валидност или доказване на правно релевантни изявления /волеизявления/, то тази форма се счита за спазена и всички правни последици, установени в нормативната разпоредба, настъпват ако е съставен електронен документ. Съответно съгласно чл.13, ал.3 от ЗЕДЕУУ квалифициран електронен подпис е електронен подпис по смисъла на [чл. 3, т. 12 от Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#). т.е квалифициран електронен подпис е усъвършенстван електронен подпис, който е създаден от устройство за създаване на квалифициран електронен подпис и се основава на квалифицирано удостоверение за електронни подписи /удостоверение за електронни подписи, което се издава от доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги/. В чл. 25, т.2 на [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г. е определено, че правната сила на квалифицирания електронен подпис е равностойна на тази на саморъчния подпис, като в Регламента изрично е предвидено, *че правната сила на електронните подписи се определя от националното право, с изключение на включените в настоящия регламент изисквания квалифицираният електронен подпис да има същата правна сила като саморъчния подпис*. В тази връзка разпоредбата на чл.13, ал.4 от ЗЕДЕУУ /на която се позовава ЦИК в потвърждащото Решение № 742-НС от 14.10.2021г./, предвиждаща необходимост от уговорка между страните за признаване правната сила на електронния подпис като равностойна на тази на саморъчния подпис, е приложима в хипотезата на подписване на електронното изявление с електронен подпис или с усъвършенстван електронен подпис, но при прилагането на чл. 25, т.2 на [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) нормата не е относима за случаите на подписването на електронния документ с квалифициран електронен подпис.

Въз основа на посочената, приложима и относима правна регламентация, следва извода, че при съставени електронни документи, съдържащи електронни изявления, подписани с КЕП, писмената форма на документа са счита за спазена, при равностойна правна сила на

квалифицирания електронен подпис с тази на саморъчния. Съотнесено към конкретния случай това означава, че с представените в РИК – Стара Загора на технически носител електронни документи по см. на чл.3, ал.1 от ЗЕДЕУУ - съставени в електронна форма Предложение по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение №73-НС) и пълномощно по чл.255, ал.1, т.6 от ИК, съдържащи електронни изявления по см. на чл.2 от ЗЕДЕУУ, подписани с валидни квалифицирани подписи на представляващите Коалиция „Демократична България – Обединение“ лица - А.П.А.и Х.Л.И., е изпълнено /спазено/ законовото изискване за писмена форма на документите по чл.255, ал.1 от ИК /чл.3, ал.2 от ЗЕДЕУУ/, при задължение на изборната администрация при прилагането на чл. 25, т.2 от [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014г. във вр. с чл.288, ал.2 от ДФЕС, да зачете правната сила на квалифицирания електронен подпис като равностойна на тази на саморъчния подпис. Както вече беше посочено, от доказателствата по делото се установява, че при приемането на документите по чл.255 от ИК, вкл. на техническия носител на електронните документи, от страна на РИК – Стара Загора е извършена проверка за валидността на електронните подписи и подписването на документите с КЕП на представляващите Коалиция „Демократична България – Обединение“ лица - А.П.А.и Х.Л.И.. С оглед на което необоснован, от гл.т на доказателства и неправилен от гл.т на закона е обективираният в оспореното решение извод, че липсват валидно подписани предложение (Приложение №73-НС) и пълномощно на приносителите от представляващите коалицията лица.

Във връзка с представените преписи на възпроизведените на хартиен носител електронни документи, следва да се отбележи следното: Действително процесуалните закони предвиждат възможност електронният документ да бъде представен възпроизведени на хартиен носител като препис, заверени от страната, която го представя. Но в случая електронните документи са представени не само като възпроизведени на хартиен носител преписи. *На технически носител са били представени самите съставени електронни документи, съдържащи електронни изявления, подписани с КЕП*, с възможност както за възпроизвеждане на електронните документи, така и за извършване на верификация на документите, проверка и потвърждаване на валидността на електронните подписи. С оглед на което заверяването от упълномощения представител на коалицията, на допълнително представения възпроизведен на хартиен носител препис на електронен документ, в случая не е било необходимо. Нещо повече – дължимото от РИК валидиране изисква извършваната проверка и потвърждаване на валидността на електроните подписи, да бъде удостоверено с подпис на длъжностното лице – член на РИК, извършило проверката.

Съдът не намира за необходимо да обсъжда вписаната в Регистъра на кандидатските листи за участие в изборите за народни представители на 14 ноември 2021г. към вх. № 27/ 12.10.2021г. забележка за дадени указания на приносителя А. С. да завери *„хартиените носители на електронните документи“*, както и указанията за повторно представяне на РИК по електронна поща на електронните документи, които вече са били представени в РИК на технически носител. Очевидно тези указания са дадени при несъобразяване на съдържащата се в ЗЕДЕУУ и [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. правна регламентация; на правната същност на съдържащия електронно изявление електронен документ и съотв. на правната сила на КЕП.

С оглед на гореизложеното съдът приема, че фактически, правно и доказателствено необоснован е направеният от РИК – Стара Загора извод, че „липсват валидно подписани“ Предложение (Приложение №73-НС) и пълномощно на приносителите от А.П.А.и Х.Л.И., в

качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“, предвид наличието на представени от Коалиция „Демократична България – Обединение“ и съотв. получени от РИК – Стара Загора на технически носител документи в електронна форма /Предложение по чл.255, ал.1, т.1 от ИК (Приложение № 73-НС) и пълномощното по чл.255, ал.1, т.6 от ИК/, при подписване на съдържащите се в електронните документи електронни изявления с КЕП от представляващите Коалиция „Демократична България – Обединение“ лица. Съответно в нарушение и при неправилно приложение на закона е прието, че представените с рег. № 27, в 16.15ч на 12.10.2021г. електронни документи, не съответстват на законово регламентирания изисквания за форма, респ. че е налице несъответствие по см. на чл. 258, ал.2 от ИК, като материалноправно основание да бъде постановен отказ за регистрация на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район – Старозагорски за изборите за народни представители на 14.11.2021г.

При приемането на оспореното решение са допуснати и съществени нарушения на административно-производствените правила. На първо място в представената преписка липсват надлежно обективирани към момента на приемането на документите по чл. 255 от ИК, констатации в какво точно се изразяват възприетите от РИК – Стара Загора като установени несъответствия/ непълноти на представените документи. Буди недоумение и обстоятелството, защо след като РИК – Стара Загора е приела за недопустимо представянето на документите по чл.255, ал.1 от ИК в електронна форма, е дала указания за отстраняване на несъответствията чрез „представяне на РИК по електронна поща на електронните документи“, а не са били дадени указания за представяне на саморъчно подписани от представляващите коалицията предложение и пълномощно. По никакъв начин не е доказано твърдението на ответника, обективирано в обстоятелствената част на обжалваното решение, че на основание чл.258, ал.2 от ИК на приносителите са били дадени указания „да представят необходимите документи, подписани собствено ръчно от представляващите лица“. В нарушение на изискването по чл.42 от ЗЕДЕУУ, представените на технически носител електронни документи са били върнати. Несъстоятелно е възражението на ответника за липса на възможност за получаване, регистриране и съхраняване на електронните документи по съображения, че няма създаден електронен регистър за предложенията за регистрация на кандидатските листи – няма пречка получаването на техническия носител на електронните документи да бъде регистрирано във водените на хартиен носител регистри, а съхраняването на електронните документи може да бъде извършено чрез съхраняване на техническия носител, на който са представени. Следва да се отбележи и че противно на твърдяното от Председателя на РИК – Стара Загора, РИК е адресат на електронно изявление по см. на чл.5 от ЗЕДЕУУ във вр. с чл.18а, ал.2 от АПК. С оглед неправомерното връщане на техническия носител на електронните документи на неговия приносител, по аргумент от чл. 7 от ЗЕДЕУУ, РИК, в качеството си на адресат на електронното изявление, носи риска от грешки при предаване на електронно изявление. В тази връзка няма да бъдат обсъждани изложените от Председателя на РИК – Стара Загора доводи, че по-късно представените /след 17.00ч на 12.10.2021г./ по електронна поща електронни документи, се различавали по съдържание от по-рано представените възпроизведени на хартиен носител електронни документи. При удостоверената като извършена верификация на представените на технически носител електронни документи и валидиране на КЕП, при което се извършва проверка за нарушена цялост или промяна на данните след момента на тяхното подписване с ЕП, не се сочи констатирано от РИК нарушаване на интегритета на електронния документ - нарушаване на неговата цялост от момента на съставянето и/или подписването му от неговия автор до момента на проверката от адресата. В протокола от проведеното на 12.10.2021г.

заседание на РИК – Стара Загора е обективизирано изрично изявление за извършена проверка на КЕП и констатацията, че същите са валидни.

С приетата от РИК – Стара Загора недопустимост за подаване на подписани с КЕП документи във връзка с регистрацията на кандидатските листи, основана на неправилно тълкуване и прилагане на действащата нормативна регламентация, се нарушават и основни правни принципи и необосновано се засягат основни конституционни права.

С оглед на гореизложеното съдът приема, че жалбата е основателна. Оспореното Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на Районна избирателна комисия – Стара Загора, като постановено в нарушение и при неправилно приложение на материалния закон, при допуснати нарушения на административно-производствените правила и в несъответствие с целта на закона, следва да бъде отменено, като незаконосъобразно. При прилагането на чл.173, ал.2 от АПК, преписката следва да бъде изпратена на РИК – Стара Загора, за разглеждане и ново произнасяне по подаденото Предложение по чл.255, ал.1 от ИК от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“, за регистрация на листа с кандидати за народни представители от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за двадесети и седми изборен район – Старозагорски, за изборите за народни представители на 14 ноември 2021г., при спазване на дадените в мотивите на решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

Водим от горните мотиви и на основание чл.172, ал.2, предложение второ от АПК във вр. с чл.73 от Изборния кодекс, Старозагорският административен съд

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Коалиция „Демократична България – Обединение“, представлявана от А.П.А.и Х.Л.И., Решение № 51-НС от 12.10.2021г. на Районна избирателна комисия – Стара Загора, с което е отказано регистрирането на кандидатска листа за народни представители, предложена от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за 27-ми изборен район – Старозагорски за изборите за народни представители на 14.11.2021г., **като незаконосъобразно.**

ИЗПРАЩА преписката на Районна избирателна комисия – Стара Загора, за разглеждане и ново произнасяне по подаденото с рег. № 27/ 12.10.2021г. Предложение по чл.255, ал.1 от ИК от А.П.А.и Х.Л.И., в качеството им на представляващи Коалиция „Демократична България – Обединение“, за регистрация на листа с кандидати за народни представители от Коалиция „Демократична България – Обединение“ за двадесети и седми изборен район – Старозагорски, за изборите за народни представители на 14 ноември 2021г., при спазване на дадените задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението е окончателно.